

مرکز آموزش عالی علوم پزشکی وارستگان

نام و کد درس: اصول و مبانی مدیریت خطر حوادث و بلایا	تعداد واحد: ۲ واحد
تعداد جلسات: ۱۷ جلسه	مدت هر جلسه: ۹۰ دقیقه زمان:
پیش نیاز: ندارد	فراگیران: دانشجویان کارشناسی علوم و صنایع غذایی
مشخصات استاد درس: دکتر سارا قاسمی- دکتری تخصصی سیاستگذاری سلامت ساعات حضور: همه روزه-۸ تا ۱۴,۳۰ آدرس پست الکترونیکی sara.ghasemi8692@gmail.com	
هدف کلی: روند وقایع در حوادث سالهای اخیر در ایران و جهان، نشانگر آن است که بیشترین آسیبها و خسارات وارده، ناشی از سوء مدیریت در سیستمهای متولی امور در پاسخگویی به بلایا می باشد. بنابراین مدیریت سوانح و بلایا یکی از نیازهای مهم جامعه امروز، محسوب می گردد. لذا یادگیری کلیاتی از مدیریت بحران و حوادث در کشور حادثه خیزی همچون ایران، بر هر فردی که در نظام سلامت نقشی را بر عهده دارد، لازم و واجب است. از طرفی یکی از عوامل موثر در مدیریت موفق بحران دسترسی به غذا و حفظ شرایط تغذیه ای مناسب و به عبارتی امنیت غذایی می باشد. هدف این درس آشنایی دانشجویان با کلیاتی از مفاهیم و مبانی مرتبط با خطر، بحران و مدیریت حوادث و بلایا است.	
شرح درس: در این درس مفاهیم، اصول و مبانی علم مدیریت خطر، حوادث و بلایا، اصول مدیریت سلامت در بلایا و مطالبی در مورد نقش غذا در مدیریت بحران ارائه خواهد شد.	
فعالیت استاد: سخنرانی، تشویق دانشجویان برای مشارکت در مباحث کلاسی و یادگیری بیشتر، استفاده از تصاویر، فیلم و انیمیشن جهت یادگیری بیشتر دانشجویان و بارگذاری تکلیف	
قوانین کلاس: ۱) حضور و غیاب در کلاس اجباری بوده و در هر جلسه حضور و غیاب صورت می گیرد. ۲) تمامی کلاس ها رأس ساعت مقرر برگزار می گردد. ۳) غیبت غیر موجه و غیبت موجه در روزهای برگزاری آزمون به ترتیب موجب اختصاص نمره صفر و عدم محاسبه نمره در فرآیند ارزشیابی دانشجو می گردد. ۴) سرفصل مطالب و مراجع مورد استفاده و همینطور سیاستها و قوانین درس در جلسه اول درسی اعلام می گردد.	
وظایف و فعالیتهای دانشجویان: شرکت فعال در کلاس و مشارکت در مباحث کلاسی، انجام تکالیف	
شیوه ارزشیابی (با تعیین میزان نمره هر آیتم): امتحان پایان ترم از ۱۷-۱۸ نمره تکالیف کلاسی و شرکت در بحثهای کلاسی ۲-۳ نمره	
امکانات آموزشی: سامانه آموزش مجازی- ویدئو پروژکتور- تخته وایت برد-...	
روش آموزش: ارائه سخنرانی توسط استاد همراه با بحث های تعاملی در کلاس، پرسش و پاسخ، بحثهای گروهی، ارائه برخی مطالب جدید در رابطه با درس توسط دانشجویان داوطلب، جستجوی برخی مطالب در کلاس توسط دانشجویان از طریق گوشیهای موبایل و استفاده از موتورهای جستجو و هوش مصنوعی (ChatGPT) در جهت یادگیری بهتر مطالب	

۱. جهانگیری کتابون. کتاب جامع بهداشت عمومی. فصل نهم.
۲. اردلان ع و همکاران. درسنامه جامع سلامت در بلایا و قوریت ها، انتشارات دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، انتشارات مهرمتین؛ ۱۳۹۵
۳. مقالات علمی معتبر

جلسه	تاریخ ارائه	عنوان سرفصل مطالب	اهداف اختصاصی
			در پایان این جلسه از دانشجو انتظار می‌رود:
۱		آشنایی با دانشجویان، بیان کلیاتی از طرح درس، اهمیت این درس در دوره کارشناسی، بیان منابع مورد استفاده در تدریس	<ul style="list-style-type: none"> • آشنایی با درس مبانی مدیریت و ضرورت یادگیری آن • پی بردن دانشجویان به اهمیت درس • معرفی منابع • ارائه نحوه ارزیابی (پایان ترم و میان ترم) درس
۲		مبانی و تعاریف سوانح و بلایا و انواع طبقه بندی بحران ها	<ul style="list-style-type: none"> • آشنایی با تعاریف مختلف بحران و سوانح و درک مفهوم بحران و بلایا • طبقه بندی بحرانها از منظرهای مختلف (زمان، علل و...)
۳		معرفی ریسک و اجزا آن	<ul style="list-style-type: none"> • آشنایی با مفهوم ریسک • آشنایی با اجزا ریسک
۴		ابعاد و پیامدهای سوانح و بلایا	<ul style="list-style-type: none"> • آشنایی با ابعاد و پیامدهای سوانح و بلایا با استفاده از شاخصهای کلی
۵		مفهوم مدیریت بلایا	<ul style="list-style-type: none"> • آشنایی با اهمیت و درک ضرورت مدیریت بلایا • آشنایی با تعاریف مختلف مطرح برای مدیریت بلایا
۶		چرخه مدیریت بلایا و سوانح و اجزای آن	<ul style="list-style-type: none"> • آشنایی با چرخه مدیریت بلایا و مراحل آن • آشنایی با اجزاء هریک از مراحل چرخه مدیریت بلایا
۷		اصول مدیریت سلامت در بلایا و سوانح	<ul style="list-style-type: none"> • درک مفهوم مدیریت سلامت در سوانح • آشنایی با اثرات کوتاه مدت بلایای بزرگ بر شاخصها و نشانگرهای سلامت • آشنایی با مهمترین مباحث مطروحه در خصوص مسائل بهداشتی در سوانح و بلایا
۸		آشنایی با مخاطرات طبیعی و انسان ساخت شایع در کشور	<ul style="list-style-type: none"> • آشنایی با مخاطرات شایع در کشور • آشنایی با اثرات سلامتی این مخاطرات بر جامعه
۹		آشنایی با سازمانها و اسناد بین المللی مربوطه	<ul style="list-style-type: none"> • آشنایی با نقش سازمانهای بین المللی مختلف در مدیریت بحران • آشنایی با برخی اسناد بین المللی برای کاهش خطر بلایا

	میان ترم		۱۰
<ul style="list-style-type: none"> • آشنایی با ساختار سازمان مدیریت بحران کشور • آشنایی با قانون مدیریت بحران کشور • مقایسه ساختار و قوانین مدیریت بحران ایران و برخی کشورها • سند راهبرد ملی مدیریت بحران کشور 	آشنایی با قوانین و ساختار، مدیریت بحران در کشور		۱۱
<ul style="list-style-type: none"> • آشنایی با مفهوم سامانه فرماندهی حادثه • آشنایی با ارکان سامانه فرماندهی سانحه • آشنایی با چارت فرماندهی سانحه در بیمارستانها 	آشنایی با سامانه فرماندهی سانحه و کاربردهای آن		۱۲
<ul style="list-style-type: none"> • آشنایی با مدیریت امور بیمارستانها و مراکز درمانی در بحرانها • مراحل اجرایی برنامه حوادث غیر مترقبه • تشریح هر یک از مراحل 	مدیریت بحران در بیمارستانها		۱۳
<ul style="list-style-type: none"> • آشنایی با تاثیر بلایا بر روی وضعیت تغذیه ای جمعیت آسیب دیده • گروههای آسیب پذیر تغذیه ای در بحرانها 	علم تغذیه در مدیریت بحران (۱)		۱۴
<ul style="list-style-type: none"> • آشنایی با نحوه پاسخگویی تغذیه ای و اقدامات تغذیه ای در بحرانها • استراتژیهای لازم در برنامه ریزی امنیت غذایی • آشنایی با ویژگیهای سبد غذایی در مراحل بحران 	علم تغذیه در مدیریت بحران (۲)		۱۵
<ul style="list-style-type: none"> • آشنایی با سلامت روان در بلایا • آشنایی با حمایتهای روانی اجتماعی در بلایا 	اثرات بلایا و حمایتهای اجتماعی و روانی		۱۶
<ul style="list-style-type: none"> • جمع بندی و جلسه پرسش و پاسخ در رابطه با مطالب گفته شده در طول ترم 	پرسش و پاسخ		۱۷
	امتحان پایان ترم		۱۸